

Boele-nieuws

PERSONEELSORGAAN VAN
BOELE'S SCHEEPSWERVEN EN MACHINEFABRIEK N.V. - BOLNES

Gaarne wil ik voldoen aan het verzoek van de redactie-commissie om ter gelegenheid van de jaarwisseling enige woorden op papier te zetten.

Het jaar 1960 is bijna geëindigd, een jaar waarin ons naast vreugde ook grote droefheid ten deel viel.

Midden in de zomer overleed plotseling mijn vader en vriend, onze oudste directeur de heer J. P. Boele. Zelfs op de laatste middag werden er nog toekomstplannen van de werf besproken.

Het leven gaat echter door en dus ook het werk.

Over werk hebben we ons dit jaar nog weinig zorgen behoeven te maken. Ik noem daar zo maar de kraanponton, de „Alnitak“, de tewaterlating van de eerste sectie van ons dok. Ook het begin van de bouw van de grote coasters, die als ik goed begrepen heb „buiten“ de „roeibootjes“ genoemd worden.

Als laatste punt wil ik noemen de goedkeuring om per 1 januari 1961 de 45-urige werkweek in te voeren met de vrije zaterdag. Ik wil van hieruit ook nog eens tot uitdrukking brengen de waardering voor de grote medewerking van zo velen in ons bedrijf aan de voorbereiding om tot invoering van de 45-urige werkweek te kunnen komen.

Dit heeft mij gesterkt in de overtuiging, dat er toch zo velen van laag tot hoog in ons bedrijf zijn die met hart en ziel er van doordrongen zijn, dat een goede samenwerking tot prachtige resultaten kan leiden.

Mede daarom zie ik de toekomst voor ons bedrijf met vertrouwen tegemoet.

Van deze gelegenheid maak ik tevens gebruik om u allen een zalig uiteinde en een voorspoedig 1961 toe te wensen.

JOH. BOELE

EEN NIEUWE OPDRACHT

Wij ontvingen de opdracht voor binnenlandse rekening te bouwen een motorvrachtschip voor de Rijnvaart van de volgende afmetingen:

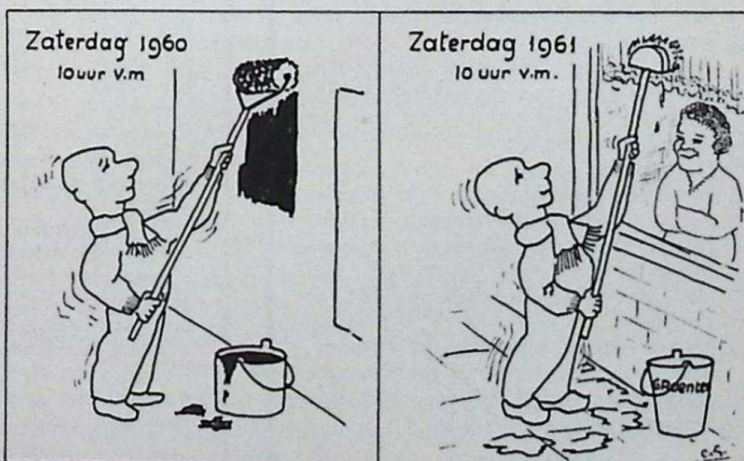
lengte over alles ..... 73.— m.
breedte over alles ..... 8.20 m.
holte ..... 2.60 m.
laadvermogen ± 1000 ton, verdeeld over 3 ruimen.
motorvermogen 600 P.K.

Het voorverblijf is voor de matrozen bestemd, terwijl achterin voor de kapitein een woongedeelte wordt gebouwd.

VAKANTIEREGELING

Voor 1961 is de aaneengesloten bedrijfs-vakantie vastgesteld voor de periode van **17 juli tot en met 29 juli** (2 kalenderweken)

een vastgestelde snipperdag, tevens reisdag op vrijdag 12 mei (na Hemelvaartsdag) **1 dag**
vrije snipperdagen **2 dagen**.

De Caissons

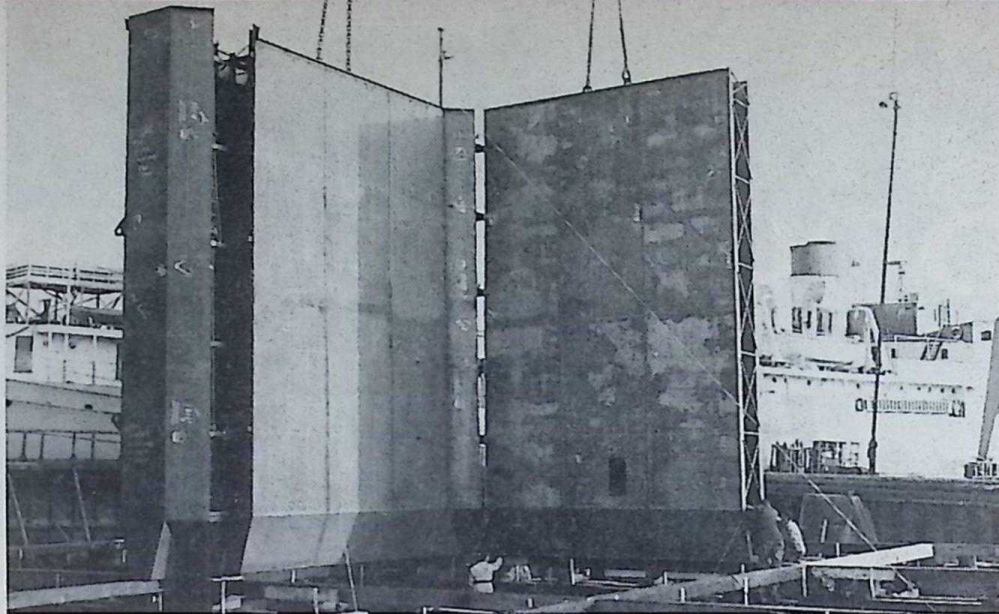
IEDER zal zich het bericht herinneren, dat verscheen in ons juli/augustus nummer onder de kop „LAATSTE NIEUWS”.

Hierin werd vermeld, dat onze werf was opgedragen twee caissons te bouwen, welke zullen worden gebruikt bij de bouw van de Brienoordbrug. De afmetingen werden ook vermeld, doch worden hier ter opfrissing van het geheugen nog eens herhaald. Het bouwnummer 997, zijnde de Kelderpijler-caisson heeft de afmetingen 38 x 38 meter en wordt tien meter hoog. Het bouwnummer 998, welke caisson zal worden gebruikt bij de bouw van één der brugpijlers, wordt 56 x 20 meter en 11½ meter hoog.

Staan wij even stil bij deze afmetingen en bedenken we, dat de afmeting van de CORMORANT 24,4 x 24,4 meter waren en dat het dek waarop de kraan rustte 10 meter boven het dek van de ponton werd aangebracht, dan hebben wij een goede indruk van de enorme afmetingen van het te bouwen stuk.

Nu staat er dan reeds enige dagen een voor onze werf wel heel vreemd gevaarte op helling twee. Niet dat we daar van schrikken, want na halve schepen en een kraanponton zijn we wel het een en ander gewend.

Het zou ons echter niets verwonderen, wanneer velen uwer zich al eens hebben afgevraagd, waarvoor deze „dingen” nu eigenlijk dienen, zelfs heeft iemand van u misschien eens onopvallend bij andere bruggen staan zoeken naar een soortgelijke constructie. Ongetwijfeld zal het dan ook een teleurstelling zijn, dat het in de toekomst niet mogelijk is om, bijvoorbeeld op een mooie zomerdag met vrouw en kinderen ons stukje werk te gaan bekijken. Hoe gek het ook klinkt, datgene wat wij bouwen, zal, wanneer de brug eenmaal gereed is, ver onder

water en erger nog, ver onder de grond zijn verdwenen. Dat verdient nu wel een nadere toelichting.

De eerste caisson (bestemd voor de kelderpijler) lijkt van de bovenkant gezien het meest op een honingraat met zestien dubbelwandige cellen. Op de foto zijn dus twee wanden van één cel te zien. De foto maakt tevens duidelijk, dat het gevaarte straks zal drijven op deze wanden en wordt dan gesleept naar de plaats van bestemming. Daar aangekomen wordt in deze wanden grof grint gestort, waarna tussen dit grint, onder druk, mortel wordt gespoten. Het geheel wordt dan een zeer compacte massa, bestand tegen enorm grote druk. De op deze wijze gevormde beton noemt men injectiebeton. Op de werf echter zal tevoren normaal beton worden gestort tot een hoogte van ongeveer twee meter. Rust de caisson eenmaal op de bodem van de rivier, dan zal hij door zijn gewicht langzaam in de modder zakken. Tijdens

dit zakken, zal de constructie verder omhoog worden opgetrokken en bestaan uit gewapend beton, waarvoor een normale houten bekisting wordt gebruikt. Op de plaats namelijk waar de kelderpijler moet komen is de rivier acht meter diep, zodat er tijdens het verder zakken tijd is het andere beton te storten en dit te laten drogen. Zo verder de constructie optrekkend zakt onze caisson steeds dieper en dieper in de modder, tot hij eindelijk stuit op een zandplaat, welke stevig genoeg is het gehele gevaarte met wat daar nog op komt te dragen. De laag modder waar de caisson doorheen moet is zestien meter dik en zo zal de bovenkant van ons bouwnummer de rest van zijn leven slijten onder een modderlaag van zes meter waarboven dan nog eens gemiddeld acht meter water staat. Rust het gevaarte eenmaal op de zandplaat, dan worden alle cellen leeg gepompt en komt er onder in elke cel nog eens een laag van ongeveer vier meter van het hierboven reeds genoemde injectiebeton. Daarna worden de acht zich aan de landzijde bevindende cellen volgestort met zand.

Zo zal dan de door ons te bouwen caisson, hoewel in feite niets anders dan een stalen bekisting zijnde, het fundament hebben helpen vormen waarop het gehele bedieningshuis, met motoren, generatoren en de kelders voor de tegenwichten van de klapbrug, komt te rusten. De tweede caisson, welke een ovale vorm zal krijgen, zal op soortgelijke wijze worden gebruikt voor het opbouwen van een der hoofdpijlers van de brug. Het zij nogmaals gezegd, dat deze caissons bekistingen zijn voor het storten van beton, doch eens te meer blijkt daaruit, dat wij niet alleen op het gebied van de scheepsbouw en de scheepsreparatie ons mannetje staan, doch dat ook op ander gebied wij iets presteren. En dat is toch wel iets om, niet maar een klein beetje, trots op te zijn.

Zaterdag 19 november overleed plotseling, vlak voor hij zijn werk zou aanvangen, de magazijnbediende H. van Oeveren.

Treft het ons altijd weer als wij van het overlijden van een bekende horen, dubbel treft het ons als wij het van zo nabij meemaken.

Het bedrijf verliest in hem een zeer goede en gewaardeerde werkkraft. Zijn kollega's en vrienden en dat laatste waren we allemaal van hem, verliezen een goed kameraad. Een kollega zei het treffend: „na 13 jaar samenwerken moeten wij het eerste kwade woord nog van hem horen.” Zijn vrouw en kinderen kunnen zich er van overtuigd houden, dat hun verlies ook ons verlies is.

14 november 1960 overleed na een ziekte van slechts enkele weken, de ijzerwerker J. van den Boom.

Een ziekte waarvoor nog geen kruid gewassen is maakte aan dit leven een einde.

Donderdag 17 november, op de Zuider begraafplaats, vergezelde een kleine schare familie, vrienden en bekenden hem naar zijn laatste rustplaats.

Met de woorden van een persoonlijke vriend, die aan het graf sprak, danken wij hem, die het niet altijd even gemakkelijk heeft gehad en niet altijd begrepen werd, voor het vele goede dat wij van hem ondervonden.

Zijn moeder, broers en zusters kunnen er van overtuigd zijn dat wij hem niet zullen vergeten.

Sparen?

De laatste dagen van het oude en de eerste dagen van het nieuwe jaar zijn de dagen van de goede voornemens; het zijn de dagen, waarin een ieder die niet in alle opzichten met zijn leven en met zichzelf tevreden is — en dat geldt toch wel voor de meesten van ons — zich voorneemt, iets te veranderen, iets te verbeteren. In de tweede helft van januari volgt dan gewoonlijk de kater. In die nuchtere, donkere tijd van het jaar ontdekken we, dat er toch weer niets van komt en we overwinnen de lichte wrevel die deze ontdekking begeleidt, met de dooddoener: „Waarom ook? Zo belangrijk is het ten slotte niet”. Waarom we ons een paar weken tevoren iets hebben voorgenomen, dat een paar weken later al niet meer belangrijk is, vragen we ons dan gewoonlijk niet af.

Nu is het met één slag aanleren of afleren van een gewoonte zonder enige hulp en zonder dringende noodzaak inderdaad moeilijk. Daar zijn listige mensen, die het zich gemakkelijk maken met een simpel systeem. Zoals die man, die het roken afleerde door elke week een half uur later de eerste sigaret op te steken. Elke week stak hij één half uur later de eerste sigaret op en dat wil natuurlijk zeggen, dat hij het ten slotte helemaal liet. Kan men met een systeem leren iets te laten, dan moet men met een systeem ook kunnen leren iets te doen. Daarvan is sparen een voortreffelijk voorbeeld.

Sparen is daarom zo'n goed voorbeeld van gewoontevorming, omdat er maar één reden is om te sparen en omdat er zo vele uitvluchten zijn om het te laten. Begint men over sparen, dan is bij zeer velen de eerste reactie volkomen negatief. „Ik kan niet sparen, het ligt me niet”. „Van mijn inkomen kan ik onmogelijk iets overhouden”, enzovoort. Nu kan iemand alleen constateren of iets onmogelijk voor hem is, als hij dat onmogelijke eerst heeft geprobeerd en bovendien is het toch wel wonderlijk, iets voor je zelf onmogelijk te achten, als je om je heen mensen ziet die het wél kunnen. Mensen die hetzelfde of niet veel meer verdienen, maar die opeens een bromfiets, of een scooter, of een stuk sportgerei, of een tent, of een boot, of een stuk huisraad kopen, of die een vrij kostbare vakantiereis maken, kortom mensen die dingen kopen of dingen doen, waarvan de prijs of de kosten je op de eerste blik te hoog lijken in verhouding tot hun loon of salaris. En die mensen doen dat van ongeveer hetzelfde inkomen en zonder schulden te maken, niet op afbetaling, zonder vrekigheid, maar eenvoudig door op een gegeven dag de gelegenheid te grijpen, welke hun door het Bedrijfssparen geboden wordt.

Zeker, men krijgt niets voor niets en voor het zo veel minder in de week of in de maand in handen krijgen, dient natuurlijk zo veel minder in de week of in de maand te worden uitgegeven. En dat is moeilijk! Zo lijkt het in het begin. Maar dat is het niet, als men er eenmaal aan gewend is. En dat wennen gaat vlug; veel en veel vlugger dan menig-een denkt.

Neem een ijsje als voorbeeld van een kleine uitgave.

Een ijsje is smakelijk, romig of kleurig, koel en misschien heeft het zelfs een slagroomtop van kunstige vorm. Het kost een kwartje. Dat ijsje is een vrij groot genot voor zo'n munt van betrekkelijk geringe waarde. Maar dat ijsje en dat kwartje hebben één ding gemeen, namelijk dat als na enkele minuten dat ijsje er niet meer is, het kwartje er ook niet meer is. Maar neemt men dat ijsje niet, dan is het kwartje er later nog wél. Het verschil tussen ijsjes en kwartjes is dit, dat als men de gewoonte heeft, kwartjes voor ijsjes te geven, het aantal ijsjes als bezit niet vermeerdert, maar dat als men die

gewoonte laat, het aantal kwartjes — als men ze niet op een andere manier versnoept — wél vermeerdert.

Er zijn nog andere voorbeelden. Er zijn voorbeelden te over. Neem een gebakje, een slaatje, een croquetje, een glas bier, de sigaren of sigaretten die je alleen al met het oog op je gezondheid te veel rookt; neem de talloze — ja werkelijk, bijna talloze! — uitgaven die je achteraf gezien net zo goed had kunnen laten, neem ze allemaal eens bij elkaar.

Dan weet je meteen, waar sommige mensen het geld vandaan halen om bijvoorbeeld een buitenlandse reis te maken, die mensen waarvan de anderen zich afvragen: „Waar doen ze het van?”.

In negen van de tien gevallen veroorloven die mensen zich uitgaven, die bijna ieder ander zich ook had kunnen veroorloven, als hij op dezelfde manier had gespaard. Op de goede manier, namelijk zonder dat het dagelijkse leven er armer of schraler door wordt, omdat men op den duur de dingen die men zich ontzegt toch gaat zien als te korte geneugten, als bevrediging van al te kinderlijke verlangens. Wie dat later overdenkt, die schaamt zich een beetje, dat hij die kleinigheden belangrijk gevonden heeft, dat hij ze niet eerder liet.

Sparen is aardig werk. In den beginne stel je je een grens. „Zo veel spaar ik. Meer kan werkelijk niet”. Maar die grens wijkt later vanzelf, als men er eenmaal aan gewend is, wekelijks of maandelijks wat minder te ontvangen en naarmate het gespaarde tegoed groeit. Dan komt bijna altijd dat sportieve verlangen, dat tegoed niet alleen verder, maar ook sneller te laten groeien. Het is zo gemakkelijk, om, als je eenmaal gewend bent een gulden niet uit te geven, ook een rijksdaalder niet uit te geven.

De moeite waard is het altijd! Altijd! Of het nu een aquarium is, een ring voor haar of een fototoestel voor hem, iets voor de uitzet, of een stoel die duurder is dan je gewoonlijk voor een stoel uitgeeft, of de vervulling van die vele, vele andere wensen, waarvan we er allemaal de nodige in ons hart verborgen hebben. Van die verlangens, waarover we soms nauwelijks durven praten, omdat een ander ze misschien kinderachtig vindt, of te weelderig voor iemand als wij. Maar alles is te bereiken!

Maar het gaat hem niet om potten en al te wilde verlangens. Goed sparen is geen potten, goed sparen is geen bewijs van dorheid en bloedeloosheid, sparen wijst op een gezond verlangen naar genot van hoger gehalte, op een normaal verlangen naar bezit.

Per slot van rekening is sparen het beste middel om op den duur te krijgen, wat men zich met één slag niet kan aanschaffen. Het is ook verreweg het voordeligste middel, want men behoeft het benodigde bedrag niet eens ten volle zelf te sparen, omdat het tegoed bij de Spaarbank ondertussen ook nog automatisch aangroeit door de rente, die men ontvangt. Dit dus in tegenstelling tot de koop op afbetaling, waarbij de eigenlijke prijs met een zeer belangrijk bedrag aan rente wordt verhoogd. Sparen is de enig juiste wijze om bepaalde wensen vervuld te krijgen en dat door niets anders dan door een kleine zelfoverwinning in het begin en door het aangrijpen van de kans, die het Bedrijfssparen bij de Spaarbank te Rotterdam biedt.

De voldoening die men zich kan verschaffen met f 250,—, is duizendmaal groter dan de honderd voldoeninkjes verkregen met telkens een rijksdaalder, samen.

HET SINTERKLAASFEESTJE

De door de Boele-kinderen met verlangen tegemoetgeziene Sinterklaasmiddag, op 3 december, was aangebroken en om half drie was de kantine goeddeels gevuld met groten en kleinen, waarvan de laatsten luidkeels van hun aanwezigheid gewaar maakten.

Sjongejonge, wat een lawaai! Echte scheepswerfkindertjes, die met zijn allen zo'n herrie schopten, dat Boele's drumband daarbij een kabbelend beekje zou lijken.

Goed. Daar zaten we dan temidden der orkanen te wachten op tante Rie Wagenaar en haar poppenkast. Tante Rie bleek echter vertraging gehad te hebben ten gevolge van een aanrijding en daarom verscheen ze een kwartier te laat op 't toneel, tenminste, zo deed de heer J. Seton ons dat uit de doeken. Meneer Seton wist trouwens nog meer interessante dingen van twijfelachtige herkomst. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kon hij ons toevertrouwen, dat de Sint ook de kantine zou bezoeken en tijdens de pauze, beloofde hij gul, wordt er limonade gedeeld.

Tante Rie bracht voor de pauze poppenkast, na de pauze een kast met poppen en tot slot poppenkast. Ondanks het gebrek aan variatie hebben de kinderen zich toch best geamuseerd met de avonturen van Jan Klaassen en Katrijn, maar ze konden die buurman van Jan Klaassen niet goed zetten. Zodra die ten tonele gevoerd werd, begon de hele kinderschaar: „Dief, dief” te gillen, hoewel de man niks, nog geen glaasje, gepikt had. Met veel moeite wist tante Rie de kinderen tot de orde te roepen

en gaf daarna een nieuwe versie van „Zie de maan schijnt”, waarmee de kinderen zich ingenomen toonden.

Tante Rie had nog een andere tante meegebracht, die ons vergastte op geïnspireerd pianospel. Sinterklaas Kapoentje speelde ze zo voor de vuist weg, maar diepere werken als „Oh, kom er eens kijken” en „Hoor, de wind waait”, speelde ze van blad.

Na de pauze waren er, als inleiding voor Sint's entree, twee kistjes met speelgoed op 't toneel geplaatst, maar er bleken Zwarte Pieten ingekropen te zijn.

Inmiddels schreed Sint, waardig als steeds, wuivend en handendrukkend, vriendelijk doend en kneepjes uitdelend naar het toneel onder begeleiding van een reporter van een vooraanstaand blad, vermoedelijk Boele-Nieuws.

Hartelijk werd Sint welkom geheten door de heer Seton en toen kwam Sint's onvermijdelijke greep naar het boek der boeken en er ontstond spanning en doodse stilte bij de kinderen.

Zou ik ook...? Gelukkig, ik niet! Jeanette Sparreboom! Oh, dat liep best af, ze deed geweldig haar best op school,

Jeanette kon de boel niet verdraaien.

wist de Sint; hij vond haar een reuze-meid, zei hij, maar... en nou kwam het vreselijke: ze loopt wel eens van tafel onder 't eten. Jeanette kon de boel niet, gelijk haar vader op 't werk, verdraaien en zag nu ook wel in dat ze fout zat.

Leo de Weerdt (ja juist, die bedoel ik, Pa zit op de loonafdeling) kreeg een standje, omdat hij thuis niet lezen wil, ondanks het feit dat er thuis genoeg te lezen is, zoals belastingtabelletjes, C.A.O.'tjes enz. Om van 't gezanik af te wezen beloofde Leo, een beste knul overigens, beterschap en maakte plaats voor Corrie Boele, die inmiddels het toneel opgerend was, een Fanny Blankers waardig.

„Corrie”, begon Sint het verhoor, „ik lees hier, dat je goed je best doet op school, maar jij plaagt je zusje nog al eens, klopt dat?” Vertikale knik. „En je doet wel eens kattig”, zei Sint bom er bovenop. Vertikale knik. „Nooit meer doen?” Horizontale knik en weg stormde Corrie, haar eigen rekord met 2 seconden verbeterend.

Tenslotte moest Sint een ernstige vermaning richten tot 4 jongetjes, t.w. Henkie Vlasblom, Gertje de Jong, Henkie Verhoeks en kleine Gerardje ter Horst, want ze hadden keet *geschopt* in Rijsoord.

Na deze, door de Sint meesterlijk geleide episodens, kregen we het staartstuk van de poppenkast te verknoersen en dat gaf ons tevens gelegenheid de kantine lampjes te bewonderen, die als maar aan en uit gingen.

Beneden kregen we, dank zij voortreffelijk voorbereidend werk, al gauw een zak snoep en nog een kadeautje bovendien en of ons geluk niet opkon: terug naar huis hadden we die dubbeldekker! Wat een dag, wat een dag!

JvB

„Bedoelt U, wat ik begrijp?”

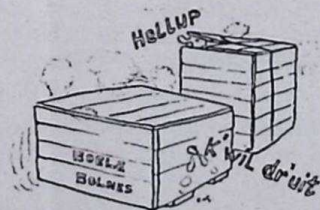
Deze vreemde titel van dit nieuwe rubriekje wil uitdrukken dat door vergissingen, versprekingen, toevallige omstandigheden, onwetendheid enz. enz. soms de zotste zinswendingen en formuleringen ontstaan.

Vooraf bij kinderen, die zich dikwijls geen rekenschap geven van wat ze zeggen, is dit het geval.

Zo is in het Chr. Ped. Studieblad het resultaat gepubliceerd van een onderzoek, dat drs. C. y. d. Zwet instelde en waarbij hij een groep kinderen van 11 tot 14 jaar de tweede regel liet opschrijven van „Zie de maan schijnt door de bomen”. Het volgende kwam o.a. uit de bus:

Makestaat u wil geraas -
Makkerstatje wild geraas -
Makkestatie wil geraasd -
Makker staak je wild geraasd -
Makkestaart u wil geraas -
Makker staat je wil geraasd -
Maku staku wild geraast -
Makkers staak je wilgeraas -
Makker staat je wild geraad.

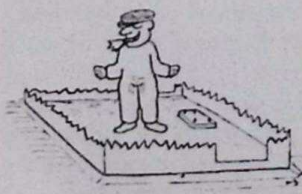
Op de rekeningen, die wij op kantoor van diverse firma's ontvangen, komen soms ook

„...kisten met mensen uit de Waalhaven gehaald...”

heel wonderlijke dingen voor. Zo vermeldt een schildersbedrijf: „stuurhut van de Alsacia afgebeten” en „een woonhuis te Slikkerveer volledig afgebrand.”

Een transportbedrijf te Rotterdam diende deze rekening in: „kisten met mensen uit de Waalhaven gehaald.”

„...stuurhut van de Alsacia afgebeten...”

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE IDEEËN-COMMISSIE

Idee No. 331

Voorgesteld wordt een rol met hand-greep te vervaardigen voor het transport van multiplex-platen. Eén man kan met deze rol een plaat vervoeren, terwijl dünnere platen met 3 of 4 stuks tegelijk getransporteerd kunnen worden. Een goed idee. Een beloning van f 15,— is toegekend.

Idee No. 332

Voorstel stellingpalen op de hellingen te gebruiken met uitschuifbare jukken. Vroeger werd een overeenkomende methode gebruikt. In verband met de veiligheid zou het betonblok aan de voet veel te zwaar moeten worden. Daarom is dit idee niet praktisch toepasbaar. Geen beloning.

Idee No. 333

Ten eerste stelt inzender voor klauwtjes te gebruiken voor het hijsen van staven hoekstaal op en af de afschrijftafels. Hierbij kan verwezen worden naar idee 202 (januari 1956). Soortgelijke klauwen zijn van oudsher bekend en in gebruik.

Geen beloning.

Verder stelt inzender voor verplaatsbare steunen toe te passen voor het verplaatsen van sekties in de lasloods, met behulp van kelderwinde. Hierdoor kan het op de vloer vastlassen van steunen achterwege blijven en blijft deze onbeschadigd.

Een goed idee, dat bijzonder bruikbaar is.

Een beloning van f 100,— wordt toegekend.

Idee No. 334

Voorstel de lichtmasten te nummeren. Inderdaad, bij het opgeven van reparaties enz. is dit gemakkelijk. Beloning f 2,50.

Idee No. 335

Inzender stelt voor gebruikte grote moeren ($\frac{7}{8}$ " t/m $1\frac{1}{2}$ "") opnieuw te gebruiken bij het uitdeuken.

Dit zou vlugger gaan dan het werken met wasjes op de draadeinden. Deze gedachte ligt voor de hand. Als er moeren zijn kunnen ze gebruikt worden. Geen beloning.

Idee No. 336

Voorgesteld wordt hierbij, in de lasloods een centrale opbergruimte voor restanten elektroden te maken in plaats van de opbergruimten in de lassets.

De ideeën-kommissie is echter van oordeel, dat restanten elektroden in het magazijn teruggebracht behoren te worden. Hieraan zal nu streng de hand worden gehouden. Met dit idee is wederom de

aandacht gevestigd op het elektroden-probleem.

Een beloning van f 10,— wordt toegekend.

Idee No. 337

Inzender stelt voor blokken te maken met keggen als op een bijgevoegde tekening was aangegeven.

Deze waren dan te gebruiken voor het buigen van dubbele spanten in de nieuwe buigbank.

Op deze machine is echter de voorgestelde werkmethode praktisch niet uitvoerbaar.

Een aanmoedigingspremie van f 2,50 wordt toegekend.

Idee No. 338

Inzender stelt voor een bedvorm te maken voor het opstellen van een huidsektie.

Tot deze werkmethode was de betrokken baas echter reeds vóór de inzending van het idee overgegaan, zodat een beloning niet kan worden toegekend.

Idee No. 339

Voorgesteld wordt een nieuw model speerhaak te vervaardigen waardoor inderdaad zuiverder kan worden gewerkt. Dit is reeds uitgevoerd. Hier is sprake van verbetering van bestaand gereedschap.

Een beloning van f 10,— is toegekend.

Idee No. 340

Een nieuwe methode wordt voorgesteld voor het branden van kluisgaten in huid en dek.

Ook hier is sprake van verbetering van bestaand gereedschap.

Een premie van f 25,— is toegekend.

GEREEDSCHAP

Nieuwe „Pakkingsnijmachine” voor gebruik aan boord

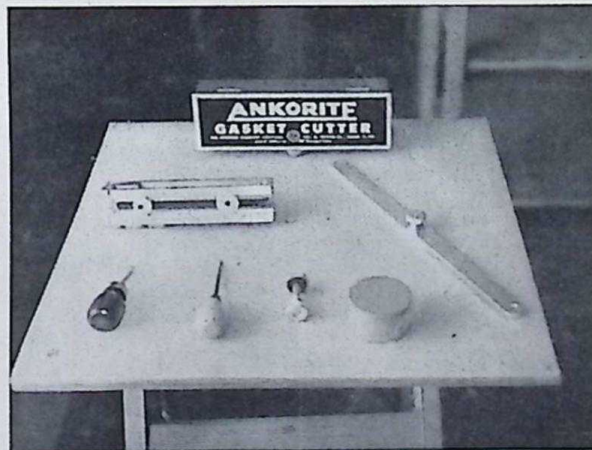

Foto I

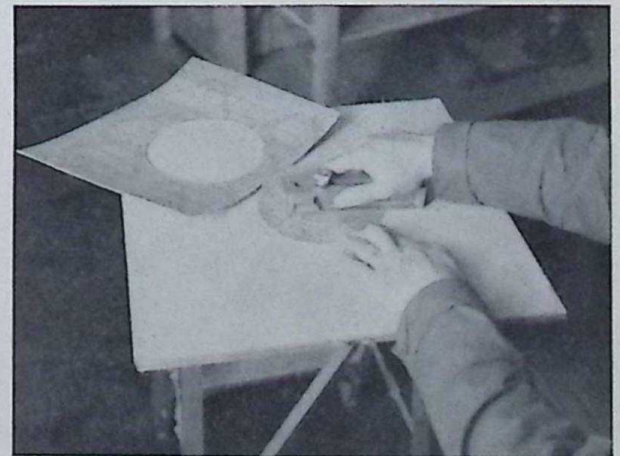
Het gebruik der pakkingsnij-machine is eenvoudig, zoals U wordt getoond op foto II

1. De stelschroef op steek zetten
2. Hart-gat in pakkingsplaat prikken
3. Stelschroef met pen in gat pakkingsplaat en midden van de snijplaat plaatsen
4. Daarna pakkingsnijder rechtsom draaien

Foto I toont de onderdelen der pakkingsnijmachine gearangschikt als volgt:

- a. Schroevendraaier voor het verstellen en vastzetten van het snijmesje
- b. Een priem om het hart-gat in de pakkingsplaat te brengen
- c. Losse stelschroef (waarvan eveneens twee in de machine zijn te zien) voor gebruik bij het snijden van zeer grote pakkingsplaat, vanuit de linkeronderhoek van de snijplaat
- d. Een hulpstuk voor het snijden van boutgaten. (Hiervoor kan men echter beter een holpijp gebruiken)
- e. Een verlengstuk eveneens voor het snijden van grote pakkingsplaat
- f. Links in het midden de eigenlijke pakkingsnijder

Foto II

DE meningen over het gebodene op de Contactavonden van 24 en 25 november liepen nogal uiteen, omdat Boele's Toneelvereniging ditmaal van de gebruikelijke paden was afgeweken en een stuk bracht, dat nu eens geen aaneengeregen kolder, maar een spannend detectiveverhaal tot grondslag had.

Nee, oordeelde een deel der bezoekers, geef mij maar een klucht, dat is ook beter geschikt voor een contactavond.

Een ander deel van de aanwezigen, waaronder Uw verslaggever, was van mening, dat dit zoeken naar andere mogelijkheden juist aanbeveling verdient, omdat te eenzijdige opvoeringen de spelcapaciteiten van onze acteurs niet tot ontplooiing zullen brengen. Dit andere genre biedt de spelers gelegenheid om hun krachten op iets anders te beproeven dan op goedkope lachsuccesjes en dat kan alleen maar ontwikkelend werken. Dat sommige spelers nog niet geheel in dit voor hen vreemde speltype ingewerkt zijn, is alleszins verklaarbaar. Dat er onder het publiek echter nog elementen zijn, die voor een dergelijk toneelspel niet rijp zijn, is hoogst betreuenswaardig. Hoe het mogelijk is, dat men bij een tragisch spelmoment gaat zitten lachen of op een andere luidruchtige manier geeft van zijn domheid, zal U en mij wel altijd een raadsel blijven.

Hopelijk zullen die lieden (het waren er gelukkig maar enkele) een volgend maal thuisblijven.

Zo verdeeld als de meningen waren over 't stuk, zo éénparig was men van oordeel, dat het stuk goed gespeeld werd.

In de eerste plaats moet dat op rekening geschreven worden van speler-regisseur J. v. d. Steeg, van wiens onbetwistbaar talent als speler we overtuigd zijn. Ook als leider van het gezelschap is hij de juiste man op de juiste plaats, want er waren talloze details aan te wijzen, waarin men de kneepjes van een vakkundige leiding als het ware kon proeven en daarin schuilt het geheim van een succesvol optreden. Het publiek zou zich meer rekenschap moeten geven van de vele zorgen en zorgjes, die aan het opvoeren van een stuk vooraf gaan en de zenuwslopende spanning, die er achter de coulissen heerst, om een goede leiding naar waarde te kunnen schatten.

In één adem met J. v. d. Steeg moet mevrouw Noordanus genoemd worden, die, ogenschijnlijk zonder enige plankenkoorts,

De contactavonden

voortreffelijke staaltjes toneelspel liet zien en hierbij haar medespeelsters klaarblijkelijk als lichtend voorbeeld gediend heeft.

Want wat mej. W. Kooiman presteerde was verrassend goed en ook mevrouw Van Stek scheen het inspirerend spel van mevrouw Noordanus als maatstaf genomen te hebben.

W. Kooi, als de vlijmscherpe inspecteur, begon wat nerveus en daardoor gehaast, maar groeide naar 't slot steeds meer in zijn rol, waardoor hij boven zijn prestatie van het vorige stuk kwam.

M. v. d. Kuil gaf een goede creatie van de vlotte journalist en M. Sparreboom, als de musicus, was de geheimzinnige, griezelige kerel, die hij in dit geval wezen moest.

De bijrol van agent was toevertrouwd aan debutant B. van Drunen.

Geluids- en lichteffecten, in dit stuk van essentieel belang, waren prima verzorgd door F. van Ooyen en H. den Hoed.

Resumerende: een goed, maar moeilijk stuk, dat uitstekend gebracht werd en hier en daar nog aan sfeer en spanning kan winnen.

De avond werd, na de openingsspeech van het bestuurslid B. L. de Weerd, begonnen met een concert door Boele's Muziekvereniging „Excelsior”, een concert, waarbij het corps beter voor de dag kwam dan vorig jaar. Hiervoor zijn twee redenen aan te wijzen.

In de eerste plaats had de dirigent een aantrekkelijk programma samengesteld, dat uitsluitend amusementsmuziek uit vervlogen jaren bevatte en dat de capaciteiten van het nog jonge orkest niet te boven ging. Ten tweede bleek men ditmaal goed aandacht te hebben aan de nuanceringen en dat was een niet te onderschatten winstpunt.

De negatieve zijde van het orkest is nog de constante onzuiverheid, die afbreuk doet aan overigens redelijke vertolkingen. Ook articulatie, toonvorming en zinsbouw behoeven nog verbetering; de mogelijkheden lijken ruimschoots aanwezig, want behalve op het grote ledental kan Excelsior nog bogen op goede krachten, zoals o.a. de sopraan- en tenorsax, bugle, corno, tuba, B-bas, slagwerkers e.a.

Indien men de aanwijzingen en de opdrachten van de leider stipt nakomt, lijken

ons verdere verbeteringen lang niet uitgesloten.

Nadat de dirigent de te hoge dirigeerstool beklommen had (wie brengt er eens een zaag mee?) klonk fris en pittig de voor Boele toepasselijke mars „IJzer en Staal”. In de selectie van melodieën uit Zeller's operette „De Vogelkoopman” deden de reeds eerder genoemde bezwaren zich gelden, maar we konden toch ook fraai spel van de tuba in combinatie met de tenor-sax beluisteren. Ook de sopraan-sax speelde een subliem partijtje.

De Lustspiel-ouverture van Keler Bela kreeg niet de vaart en vlotheid, die Bela in al zijn gelijksoortige ouvertures verlangt. De piston, die in langzamere gedeelten prima dingen doet, moest nu een verbeteren strijd met de inderdaad lastige passages voeren en niet altijd was hij overwinnaar. Dat geeft nog zoveel niet, maar de trombones, die hier in dit stuk menigmaal moeten domineren, lieten zich niet horen.

Het karakterstuk „Op een Perzische Markt” werd over het algemeen goed in stijl gespeeld, het slotgedeelte zelfs heel goed. De inzet moet echter veel zachter om een in de verte naderende stoet te suggereren. De kleine trom deed deze illusie teniet door te hard van start te gaan. Geadviseerd wordt om met de vingertoppen van 1 hand te beginnen, daarna met 1 stok, vervolgens met twee stokken en dan steeds meer de sterkte opvoeren.

Zo bereikt u een prachtig effect!

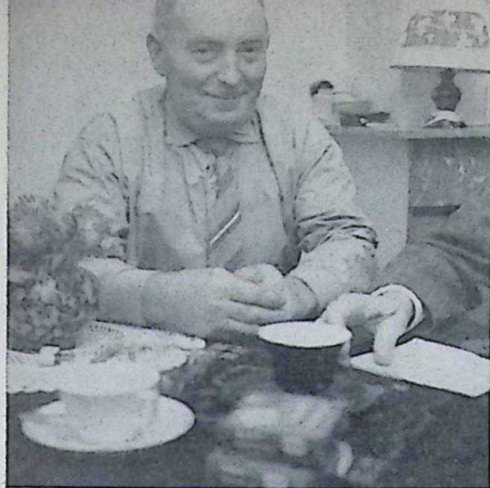
De potpourri „Weense Parels” is als muziekstuk niet veel zaaks. De bewerkte heeft op vreemde manier allerlei brokstukken van bekende werken aan elkaar gelijmd, waardoor de gekste overgangen ontstaan. De muzikanten sloegen zich goed door Hutspot(pourri) heen, hoewel er nogal eens vergissingen gemaakt werden.

Het spelen van marsen is klaarblijkelijk een specialiteit van „Excelsior”, want ook de slotmars „Saint Triphon” kwam er goed uit. Het hieraan meewerkende tamboercorps werd zeer terecht, althans op de door ons bijgewoonde 2e avond, tot halve slagsterkte gedwongen, vermoedelijk om onze prachtige kantine voor instorting te behoeden.

De heer De Weerd dankte de uitvoerenden voor de opofferingen, die zij zich voor deze contactavonden hadden getroost. Het talrijke publiek heeft zeker geen spijt gehad van haar gang naar de kantine.

J. v. B.

Op bezoek bij P. Heiden

ratie $\pm$ 5 minuten in een ketel moest blijven liggen om weer in staat te zijn verder te gaan.

Op 18 februari van dit jaar kon Heiden eenvoudig niet naar 't werk, omdat hij machteloos op zijn stoel zat en er niet af kon. De familie waarschuwde de huisdokter zonder medeweten van Heiden, die veronderstelde dat er geen dokter nodig was. 't Zou immers wel zakken. De bedrijfsarts, die al gauw ter plaatse was, konstateerde een hartaanval, iets wat even later door de huisarts bevestigd werd.

Absolute rust was toen dringende noodzaak. Het bed werd in de kamer geplaatst, vlak bij de stoel, waarop hij zat, om inspanning zoveel mogelijk te vermijden.

Tijdens de eerste 5 weken van de volledige rust kwamen er nog zenuw-aanvallen bij in de vorm van hoestaanvallen en maagstoornis vanwege de poeders, die hij moest slikken.

De hartspecialist werd nu ingeschakeld en na het maken van een cardiogram bleek zonneklaar, dat Heiden zou moeten berusten in een voldongen feit: voorlopig afgelopen met werken. Na 4 weken bedrust schreef de specialist opnieuw 6 weken rust voor, waarbij echter het bed verlaten mocht worden. Bij het volgende bezoek aan de specialist voelde de patiënt zich zoveel beter, dat hij maar per bus naar Rotterdam ging, waarvoor hij een flinke uitbrander kreeg. Ondanks de vooruitgang bleef de pijn in de linkerschouder voortduren, waarom massage voorgeschreven werd. Na 8 weken kon er weer vooruitgang gekonstateerd worden, maar omdat die schouderpijn bleef, werd hij door de specialist naar het Zuider Ziekenhuis gestuurd om eventjes die schouder te laten onderzoeken.

Eventjes, ja! Hij was om 10.45 uur daar en om even half vijf was hij geholpen. Hij rammelde van de honger en ging daarom eerst op zoek naar een bakkerij, waar ze, zoals hij het noemt, „krentepikkers” verkochten.

Van de schouder werd een foto genomen en men gaf er een insputing in, waarmee hij een dikke schouder opliep en zich beroerder ging voelen.

De specialist konstateerde achteruitgang en stelde 2 x per week massage aan de orde, met de mededeling, dat hij na 12 x massage terug moest komen. Dat deed hij prompt maar na aankomst in het Zuider Ziekenhuis, werd hij bijna nog teruggestuurd door een zuster, die meende, dat hij eerst had moeten bellen om een afspraak. „En”, aldus Heiden, „was het nou nog een leuke meid geweest, dan zou je dat nemen. Maar nou . . . . .”

U ziet, kollega's, dat hij zijn gevoel voor humor ondanks alle narigheid, die

hij meemaakte en nog meemaakt, niet verloren is, wat ook wel blijkt uit zijn huidige weekindeling, die er volgens Heiden zo uit ziet:

's maandags — massage.
dinsdags — naar Zuider Ziekenhuis.
woensdags — snipperdag.
donderdag — dr. Boomsma.
vrijdags — hartspecialist.
zaterdag — dr. Meyer.

Op 't ogenblik gaat het redelijk goed, hoewel hij een paar weken geleden nog een aanval had te weerstaan.

En af en toe krijgt hij het weer te kwaad met de voor hem kwellende idee, dat hij geen werk verricht en dat hij zich in dit verband zorgen maakt over de toekomst.

We hopen, dat onze kollega in staat zal zijn deze onnodige, sombere bezwaren uit zijn geest te bannen en dat zijn lichamelijke konditie steeds beter moge worden.

JUBILEA

Op 7 november 1935 kwam met vader mee de net 14 jaar geworden *A. A. Schop*. Als nageljongen begon hij, ging verder als magazijnbediende in het centraal magazijn en daarna liet de machinefabriek, in de persoon van hoofdbaas H. v. d. Wilt, het oog op hem vallen. Eerst leerling bij J. Bode, later weer zelfstandig deed hij veel en goede ervaringen op.

11 november 1953 volgde zijn benoeming tot bankwerkersbaas en de laatste jaren is het Van Ommerenwerk zijn afdeling geworden.

7 november 1960 was de volgende mijlpaal. De Directie bezocht hem thuis en overhandigde hem het gebruikelijk jubileumgeschenk.

Ook van deze plaats feliciteren wij hem en wensen hem nog vele goede jaren toe.

Op 25 november 1935, het verhaal wordt eentonig, kwam met vader mee *J. Soffree*, ook net 14 jaar. Hij kwam als magazijnbediende en portiershulp bij G. Koedood terecht, die hem, en terecht, nogal achter de veren zat. Speciaal als hij zich van het ernstige karwei van poort openen als er gebeld werd, afmaakte, had hij 's Koedoods gram te verduren. Overigens prettige herinneringen aan deze jaren.

Toen naar de machinefabriek waar hij 3 jaar, tot aan de oorlog, in de nieuwbouw zat. Vervolgens ging hij over naar het Van Ommerenwerk, waar hij nu nog in zit. En met genoegen, want voor wie zijn ogen gebruikt, doen zich hier steeds weer nieuwe problemen voor.

Ook hem werd door de Directie op 25 november thuis het jubileumgeschenk aangeboden. Wij wensen hem op zijn weg naar het volgend jubileum van harte het beste toe.

ALS U de foto bekijkt, die we tijdens ons bezoek aan P. Heiden op zaterdagmorgen, 3 november maakten en waarop U het glunder lachende gezicht van onze ketelmaker ziet afgebeeld, dan zou men niet vermoeden, dat zich achter dat gelaat een brok zorgen verschuilt, die hun oorsprong vinden in de ernstige ziekte, die hem nu al sinds 18 februari van zijn werk afhoudt.

Mocht U denken, dat die zorgen hoofdzakelijk zijn lichamelijke konditie en de daarmee gepaard gaande pijnen betreffen, dan hebt U het mis. En dat had onze grootste verwondering en bewondering. Deze man, die lichamelijke kwellingen heeft moeten ondergaan, tobt niet in de eerste plaats over zichzelf, maar . . . over het werk, dat hij lief heeft en waaraan hij zich altijd met zijn hele wezen overgaf.

Het is dan ook wel verklaarbaar, dat mevrouw Heiden de verzuchting slaakte: „Och, mijnheer, als U eens wist, hoe verschrikkelijk eigenwijs hij geweest is. Als hij bijna niet meer kon lopen, ging hij nog naar zijn werk!” Een overmaat aan plichtsgevoel dwong hem steeds tot volhouden. Maar mevrouw Heiden voegde er direkt aan toe, dat hij als patiënt een voorbeeldige man is, die niet de minste last veroorzaakt.

Ongeveer 10 jaar geleden openbaarden zich de eerste verschijnselen van de hartziekte, die op 18 februari jl. tot arbeidsongeschiktheid leidde.

Die verschijnselen wezen allerminst in de richting van het hart, daar ze zich openbaarden als reumatische aandoeningen. Om pijnen aan de linkerzijde te verhelpen, probeerde de huisdokter het met een zweetkuur, die echter geen resultaat afwierp. Het bleef tobben en omdat men aldoor aan Reuma dacht, werd 5 jaar geleden besloten een reumaspecialist in te schakelen.

Bestralingen brachten niet het gewenste resultaat en vooral als Heiden veeleisend werk gedaan had, begonnen de krampen weer.

Toch doorzetten met werken natuurlijk, 't was immers maar reuma! 't Was zelfs zo sterk, dat hij tijdens een repa-

DEFINITIEF JAAROVERZICHT AFDELINGSKAS ZIEKTEWET 1959

Uitgaven:

Ziekengeld	f 155.782,03
Kontrolekosten	„ 8.251,58
Rentezegels	„ 662,10
Administratiekosten N.V.	„ 3.700,00
Aandeel adm.kosten Bedr.Ver.	„ 932,15
Aandeel in omslag nadelig oud- verplicht verzekerden	„ 923,04
Bijdrage omslag t.b.c. regeling	„ 1.340,83
Bijdrage deelneming bijzondere verlengings- regeling	„ 1.541,15
Voordelig saldo	„ 54.133,87
	<u>f 227.266,75</u>

Balans per 31 december 1959:

Rekening-courant N.V.	f 82.986,85
Beleggingen:	
Effekten	f 95.709,68
Nutsspaarbank ..	„ 7.492,60
Boeren- leenbank ..	„ 8.201,24
Rijkspost- spaarbank ..	„ 5.702,02
	<u>„ 117.105,54</u>
Lopende interest effekten ..	„ 1.651,25
Lopende interest Rijkspostspaarbank	„ 156,06
Voorschot adm.kosten Bedr. Ver.	„ 530,00
Uitkering reserve ex art. 63 z.w.	„ 13.644,30
Afrekening Bedr. Ver. 1959	f 4.610,52
Kontrolekosten Gem. Adm.kantoor	„ 4,00
Premies (herberekening 1959)	„ 1.417,50
Reserve 31 december 1959	„ 210.041,98
	<u>f 216.074,00</u>
	<u>f 216.074,00</u>

Inkomsten:

Premies	f 223.265,74
Rente effekten	„ 3.350,43
Bijgeschreven rente spaarbanken	„ 650,58
	<u>f 227.266,75</u>

Toelichting.

De toename van de reserve is mede veroorzaakt, doordat het reservefonds voor langdurige ziektegevallen, dat door de Bedrijfsvereniging werd gevormd, is opgeheven. Hierdoor is een bedrag van f 33.617,85 vrijgekomen en aan de reserve van de Afdelingskas toegevoegd.

Mededeling.

Door het bestuur van de Afdelingskas is besloten, de premie voor het jaar 1961 te handhaven op 5%. Op verzoek van het bestuur van de Afdelingskas is door het bestuur van de Bedrijfsvereniging toestemming verleend om de wachttijd van 8¼ uur met ingang van 1 januari 1961 terug te brengen op 4½ uur. Dit kan echter alléén worden toegepast indien men ervoor zorgt, dat op de eerste ziektedag vóór 's morgens 10 uur de kennisgeving binnen is. *)

Het ziekmelden kan geschieden:

- Persoonlijk melden op loonafdeling.
- Afgeven van ziekmeldingskaartjes op loonafdeling.
- Telefonisch melden,
Rotterdam 72868
Ridderkerk 3141 -toestel 228 - Hr. H. Rolloos.

Voor degenen, die niet vóór 10 uur melden, zal een volle wachtdag worden berekend.

Tevens zal elke ziekmelding voortaan schriftelijk worden bevestigd. Degenen die de tweede ziektedag geen bevestiging hebben ontvangen, noch de controlerend geneesheer op bezoek hebben gehad, dienen zich dus alsnog ziek te melden.

*) Per post is ziekmelding praktisch niet meer mogelijk.

PERSONALIA

In dienst getreden:

- 24 okt. 1960: J. H. Kooymans, magazijnbediende (centraal magazijn).
14 nov.: Mevr. E. van Es-Lambinon, typiste (tariefbureau Scheepsbouw).
21 nov.: J. IJsselstijn, hulpijzerwerker; H. Hempenius, transporteur.
28 nov.: J. Th. Vorster, machinebankwerker.
5 dec.: W. IJsselstijn, schilder; Ch. A. M. Asman, hulp machinebankwerker (volontair).

De dienst hebben verlaten:

- 21 okt. 1960: F. v. d. Aa, ijzerwerker.
29 okt.: A. W. van Kampen, ijzerwerker.
4 nov.: H. v. d. Berg, luchtboorder.
10 nov.: J. Zwieters, elektrisch lasser.
18 nov.: L. J. C. van Rietschoten, hulp machinebankwerker (volontair).
25 nov.: S. P. van der Sloot, ijzerwerker.
3 dec.: Mevr. A. van Wingerden-Noordzij, ketelpaknaaister.

Naar militaire dienst:

- 28 okt. 1960: L. v. d. Spoel, hulp machinebankwerker.
5 nov.: P. K. Bakker, hulp elektricien.
2 dec.: A. Huizer, hulp machinebankwerker.
7 dec.: K. W. de Vogel, hulp scheepsbeschieter.

Terug uit militaire dienst:

- 7 nov. 1960: C. Mouthaan, machinebankwerker (afdeling onderhoud).
9 nov.: D. A. van der Staay, machinebankwerker en C. van Brugge.
21 nov.: D. Boonstoppel, ijzerwerker.

Geboren:

- 14 okt. 1960: Huibert, zoon van A. Dullemont (ijzerwerker).
20 okt.: Selfasina, dochter van F. Hoetahaean (elektrisch lasser).
24 okt.: Wim, zoon van R. van Beek (machinebankwerker).

2 nov.: Carla, dochter van P. van Helden (machinebankwerker).

4 nov.: Wicher, zoon van J. J. Krabbe (kantoorbediende); Willem, zoon van G. de Deugd (ijzerwerker).

7 nov.: Aponia, dochter van B. v. d. Poel (machinebankwerker).

18 nov.: Antonius, zoon van S. P. Broersen (elektrisch lasser).

28 nov.: Teuntje, dochter van J. Pijl (klinker).

EEN AFSCHIED

Donderdag, 1 december, namen wij afscheid van T. van Bosch, die zich met zijn vrouw, nu zijn werk ten einde is, in Deurne (België) gaat vestigen. 44 jaar was hij bij ons bedrijf werkzaam.

Tijdens de eerste wereldoorlog is hij als Belgisch vluchteling naar Holland gekomen. Wij kennen hem het beste in zijn werk gedurende vele jaren voor de Heer J. P. Boele. Zijn toewijding en trouw hebben wij tot het laatste toe kunnen zien.

Wij wensen hem en zijn vrouw, nu zij weer in België teruggekeerd zijn, in eigen omgeving een goede levensavond toe.